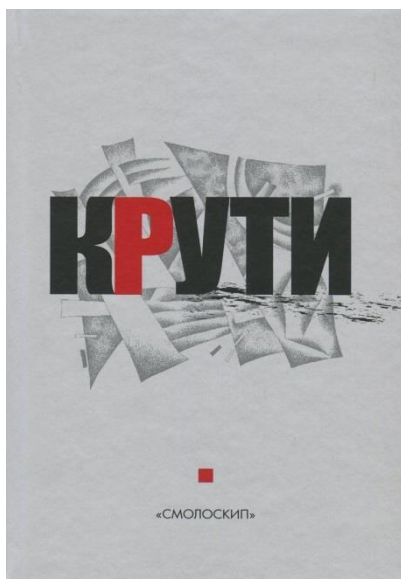

Віртуальна книжкова виставка
до Дня пам'яті героїв Крут України

«Герої Крут – юні захисники української держави»

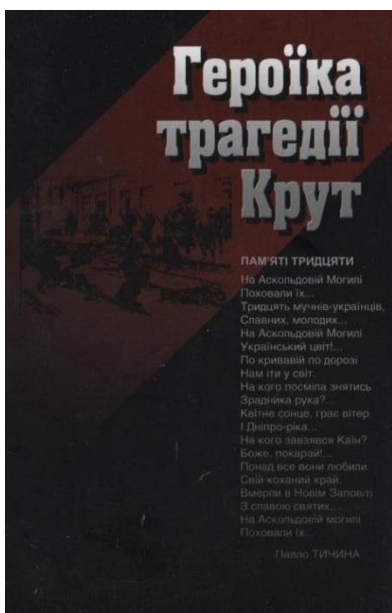

КРУТИ : збірка у пам'ять героїв Крут

29 січня 1918 року відбулася надзвичайно трагічна подія в українській історії - бій під Крутами. Цей бій отримав величезне символічне значення - і саме його намагалися розкрити упорядники цієї книги.

До збірки «Крути», виданої «Смолоскипом» до 100-річчя бою, увійшли найрізноманітніші матеріали. Це й історичні матеріали та статті, в яких розкривається хід та причини трагедії, і художні твори, але насамперед - публіцистика різних часів. Найцінніша частина книги - спогади нечисленних учасників бою, яким вдалося вижити.

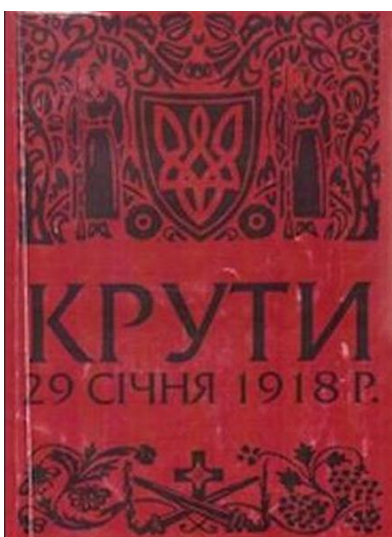
Багато матеріалів, узятих із важкодоступних діаспорних видань. Книга розрахована на широке коло читачів, зокрема молодь.

Героїка трагедії Крут : збірник

У спогадах учасників бою під Крутами, роздумах сучасників поетичним і публіцистичним словом на тлі для нас трагічних суспільно-політичних воєнних подій осмислюється героїка подвигу юнаків України в ім'я своєї Вітчизни.

Видання, матеріали якого подаються, як правило, в оригіналі, друковане раніше тільки в еміграції й не скрізь містить повні імена авторів.

Крути. 2 січня 1918 р.: збірник

На основі спогадів очевидців подій, учасників крутянського бою читачі зможуть дізнатися, як насправді відбувалися події під Крутами, відтворити реальний образ того героїчного, безприкладного в історії бою..

Костянтин Тур-Коновалов **Крути 1918**

Драматична історія про героїзм українських юнаків: заснована на реальних подіях.

Вони хотіли кохати та жити, але взяли до рук зброю та стали на захист Батьківщини.

Січень 1918 року видався по-справжньому холодним. От-от на Київ мали рушити більшовицькі загони. Сини генерала контррозвідки УНР Андрій та Олекса опиняються серед оборонців залізничної станції Крути. Такі схожі, але й такі різні брати, обоє до нестями закохані у курсистку Софію, брати без роздумів рушили захищати Україну. Раптом стається непередбачуване: спалахує повстання на заводі «Арсенал». На боротьбу із заколотом направляють елітні боєздатні частини. Супроти вишколеного війська Муравйова на станції крути лишаються тільки необстріляні студенти і юнкери.

Ходять чутки, що серед українських загонів є агент більшовиків, який передає інформацію «червоним». Андрій ще не знає, що йому добре відоме обличчя зрадника... У горнилі бою, не шкодуючи власних життів, змагаючись за незалежність та любов. Сто років тому, як і сьогодні, без страху та сумнівів вони підуть у бій захищати найдорожче...

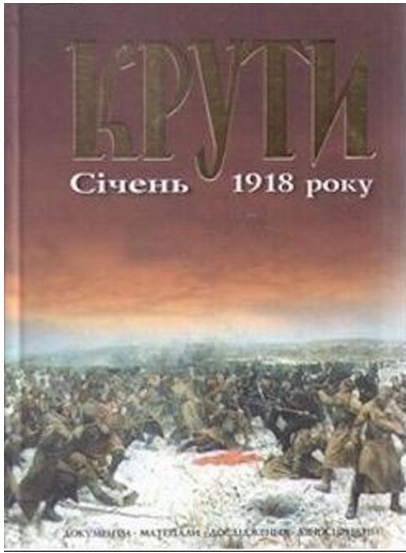
Крути : 100 років подвигу 1918-2018

З нагоди 100-річчя легендарного бою під Крутами в Національному військово-історичному музеї України було підготовлено книжку з фотографіями та матеріалами про цей подвиг.

Крутянська подія

Видання містить свідчення учасників бою під Крутами та військових діячів часів Української революції. Упорядник Володимир Зарицький виявив і спростував найбільш поширені стереотипи щодо фальсифікації крутянського бою. Представлені матеріали доводять, що оборона Бахмацького залізничного вузла була покладена на курсантів Військової школи імені Хмельницького, що сил явно було недостатньо і тому було вирішено відступити від Бахмача. На допомогу їм прибула сотня Студентського куреня (до 130 осіб). Проте основний тягар бою винесли курсанти. Саме серед них було найбільше втрат, тому, на думку упорядника, немає підстав стверджувати лише про втрати «одних тільки студентів». Також він звертає увагу на те, що у Студентській сотні не було «напівдітей», більшість її учасників мали військову підготовку і навіть встигли повоювати на фронтах Першої світової війни.

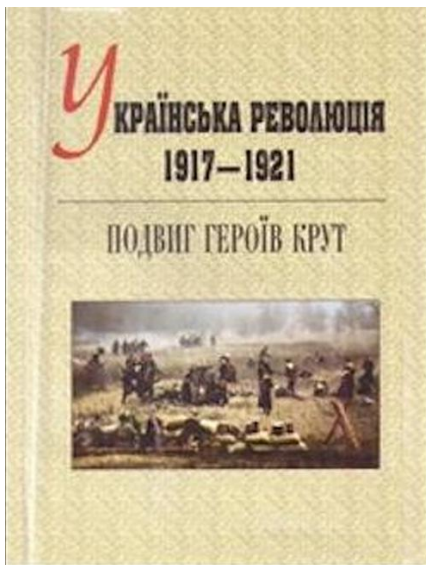

Крути. Січень 1918 року

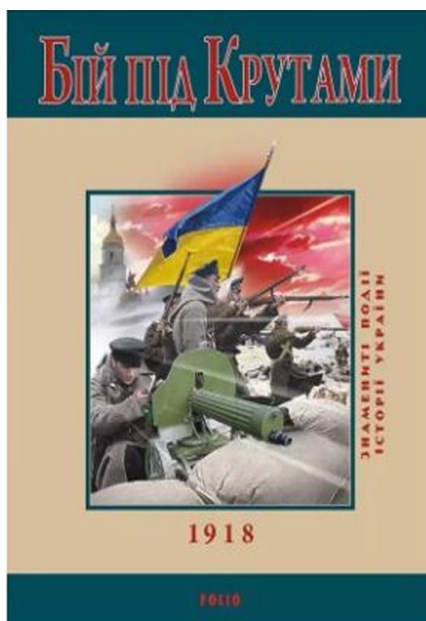
До книги увійшли невідомі і маловідомі документи, матеріали, свідчення, спогади учасників бою під Крутами. Зміст архівних матеріалів підсилюють статті і виступи С.Єфремова, Д.Дорошенка, М.Грушевського, Є.Маланюка, Людмили Старицької-Черняхівської та інших видатних особистостей доби Української революції 1917-1921 років. Збірник упорядковано у хронологічному порядку, починаючи з кінця 1917 р. по 2010 р.

Завершує видання кіносценарій «Крути» та доповнення до розділів.

Українська революція. 1917-1921 рр.: подвиг героїв Крут : матеріали наукових читань

Збірник уміщує матеріали наукових читань «Українська революція 1917—1921 рр.: Подвиг героїв Крут», що відбулися 24 січня 2008 року у м. Ніжині. Статті присвячені проголошенню незалежності Української Народної Республіки, битві під Крутами, відображенню цих подій в історичній пам'яті українців та іншим подіям Української революції 1917—1921 років.

Юрій Сорока

Бій під Крутами

Біля селища Крути на відстані 130 км від Києва відбувся жорстокий, нерівний бій між чотиритисячним військом більшовиків та трьомастами українськими юнкерами, студентами і гімназистами, що обороняли підступи до Києва. Більшість юнаків не мали ніякої військової підготовки, були погано озброєні, але стояли на смерть, захищаючи свободу молодій Українській державі. Українці відбили кілька атак, під час яких зазнали значних втрат. Цей бій набув особливого значення у свідомості багатьох завдяки героїзму української молоді.

У книзі зібрані різноманітні інформативні джерела, спогади очевидців і судження історіографів, які стосуються цих подій.

Євген Маланюк

Крути. Народини нового українця

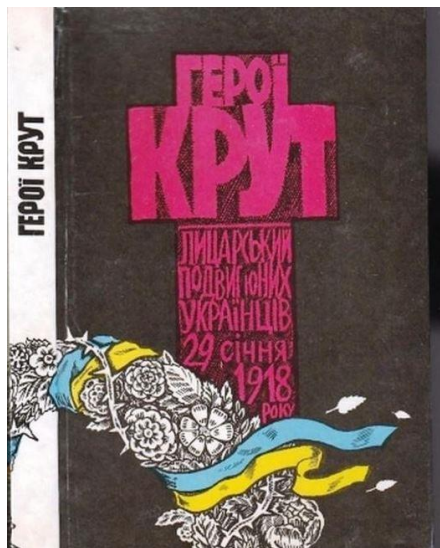
Найкращим публіцистичним твором Є. Маланюка про події війни більшовицької Росії проти УНР є праця «Крути. Народини нового українця», який був написаний у 1941 р. Аналізуючи військово-політичну ситуацію зими 1918 р., критикуючи владу Центральної Ради, Є. Маланюк зазначив, що саме в той час народився тип «нового українця зі зброєю в руках, який боронив свою Вітчизну» зі зброєю в руках. І яким би не був цінним Четвертий універсал, яким 22 січня 1918 р. було проголошено незалежність України, він мало чого був би вартий, якби не бій української молоді під Крутами. Цей публіцистичний твір Є. Маланюка сповнений надії, що в майбутньому українці не тільки вшановуватимуть героїв, які полягли, а й відзначатимуть перемоги.

Євген Маланюк писав: «Дата Крут становить початок нашої визвольної революції, а не формальна дата. Без Крут навіть такий акт, як 22 січня, був би документом без підпису. Кривавий підпис під цим зобов'язанням поставили діти, первоцвіт нації...»

Оригінал брошури знайдено влітку 2013 року в колекціях Українського Музею-Архіву в Клівленді (Огайо, США).

Герої Крут. Лицарський подвиг юних українців 29 січня 1918 року

У збірнику подано спогади учасників бою під Крутами, статті і виступи з осмисленням цього подвигу, зокрема, М.Грушевського, Д.Дорошенка, С.Єфремова, Є.Маланюка, Л.Старицької-Черняхівської, а також художні твори, присвячені юним лицарям України.

Бій під Крутами в національній пам'яті: збірник документів і матеріалів

Збірник присвячений бою під Крутами 29 січня 1918 р. Містить архівні документи, спогади, фотодокументи, друковані видання, що показують особливості відбиття в національній пам'яті цієї події, формування культу Героїв Крут та заходи щодо їхнього вшанування.

Розраховано на спеціалістів і широке коло читачів.